7/4006

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

08 ARA 2004

SAYI : B 14.0.BHİ 01-513
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 11.11.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4006-7818/24847 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Tacidar SEYHAN'ın, "Çukobirlik sanayi tesislerine " ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/4006) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Eskişehir yolu 7.km no:154 06520 Ankara Tel: 0312 286 47 40 – Faks :0312 285 43 18

7/4006

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN TACİDAR SEYHAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

1,2,3,4,5) Bilindiği üzere 16 Haziran 2000 tarihinde yürürlüğe giren 4572 Sayılı Kanunla Tarım Satış Kooperatif ve Birliklerinin yapısı yeniden düzenlenmiş ve üzerlerindeki Kamunun (Bakanlığımızın) vesayet ve müdahale yetkileri kaldırılarak, özerk ve mali yönden bağımsız kılınmışlardır.

Ayrıca, bu Kuruluşların "etkin ve sürdürülebilir" bir yapıyı tesis etmek üzere uygulayacakları yeniden yapılandırma programlarının da yasal çerçevesi oluşturulmuş ve 4572 Sayılı Kanunda bu amaçla; Yeniden Yapılandırma Kurulu'nun önerileri dikkate alınarak yeniden yapılandırma süresince istihdam düzenlemeleri nedeniyle ortaya çıkan personel tazminatlarının Hazinece karşılanması, Birliklerin 1.5.2000 öncesi özel bünye borçlarının silinmesi, yeniden yapılandırma uygulamalarına teknik destek verilmesi ve ürün alımı için ihtiyaç duyulan finansmanın DFİF kredileriyle karşılanması gibi bazı önemli destekler öngörülmüştür.

Onüç İlde doğrudan 62 bin, dolaylı olarak da 500 bin üretici vatandaşımıza hitap eden Çukobirlik de söz konusu düzenlemeler çerçevesinde özerk bir yapıya kavuşturulmuştur. Özerkleşmeden sonra Birlik yönetimi, Kanun ve Anasözleşme hükümlerine uygun olarak, kendi karar organlarınca belirlenmiştir. Birliğin faaliyetleri de yetkili organlarca yürütülmektedir.

Çukobirlik, sürekli zarar eden işletme yapısını düzeltmek, ortaklarına daha iyi hizmet edebilmek için mali yapısını güçlendirmek ve atıl varlıklarını işletme sermayesini iyileştirmede kullanmak amacıyla bir yeniden yapılandırma programını uygulamaya koymuştur. Birlik, sanayi tesislerine yönelik tasarrufları da bu kapsamda gerçekleştirmiştir.

Çukobirlikten alınan bilgilere göre;

Birlik, kurulduğundan bu yana devamlı zarar eden İplik, Dokuma ve Boya-Basma Fabrikalarını zarardan kurtarıp, karlı hale getirebilmek için yeni yöntemler uygulamaya çalışmış; ancak, zararları ortadan kaldırmakta başarılı olamamıştır. Giderek Birlik açısından mali yük teşkil eden İplik, Dokuma ve Boya-Basma Fabrikalarının elden çıkarılması son çare olarak görülmüş ve Birlik Genel Kurulunca Temmuz 2003 ayında söz konusu Fabrikaların kapatılmasına karar verilmiştir.

Kapatılan işletmelerin, kiraya vermek suretiyle Türk ve Adana İli ekonomisine kazandırılması öncelik olarak benimsenmiş ve Birlik bu yönde gerek işçi sendikası gerekse diğer özel teşebbüs kuruluşları ile görüşmeler yapmış, yerel ve ulusal yayın yapan gazetelere verdiği ilanlarla Eylül 2003 ayında iki kez kira ihalesine çıkmıştır. Ancak, ihaleye katılım olmamıştır.

Fabrikaları kiraya vermek suretiyle değerlendirme yönteminin başarılı olmaması karşısında, yaklaşık 62 bin üretici ortağın malı olan bu varlıklardaki makine ve teçhizatın çürümemesi, ekonomiye kazandırılması amacıyla Genel Kurul kararıyla satışına karar verilmiştir. Birlik tarafından, farklı ulusal gazetelere verilen ilanlarla ihaleye çıkılmıştır. İhalelere daha fazla katılımı sağlamak için ayrıca, Birliğin web sayfasında Türkçe ve İngilizce duyurular yapılmış ve aylık olarak basılıp yurt içinde ve yurt dışında dağıtılan Tekstil & Teknik Dergisine ilan verilmiştir.

Satış ihalesi ile ilgili şartnamelere, Bölgedeki istihdamı artırmak amacıyla Fabrikalarda bulunan makine ve teçhizatı sökmeden yerinde işletmek üzere satın alan firmaya dört yıla kadar bedelsiz kiraya verilmesi hükmü konmuştur.

Makine ve teçhizatın satışı amacıyla 12 Mayıs 2004 ve 17 Ağustos 2004 tarihlerinde iki kez ihale yapılmış ve bu ihalelere, aşağıda unvanlarına yer verilen, ikisi yerli dördü yabancı olmak üzere altı firma katılmıştır.

Coker Ashland L.L.C./A.B.D. ,
Atkins Machinery, Inc./A.B.D.,
R.G.FosterTextile Machinery Ltd./İNG.,
World United Trading FZCO/B.A.E.,
Kuvvetler Mensucat San.ve Tic. A.Ş./UŞAK,
Mert Tekstil İth.ve İhr. Ltd.Şti./DENİZLİ

Yapılan ihalelerde yalnızca Dokuma Fabrikasındaki makine ve teçhizat ile yedek parçalarının satışı gerçekleştirilebilmiştir. Söz konusu satış, en yüksek teklifi veren World United Trading FZCO/B.A.E. firmasına yapılmıştır. Firma ile yapılan 23.08.2004 tarihli sözleşmeye göre mal bedelinin tamamı olan 8.900.000 $'ın 31.12.2004 tarihine kadar ödenmesi ve aynı tarihe kadar da Dokuma Fabrikasında bulunan makine ve teçhizatın tamamının teslim edilmesi kararlaştırılmıştır.

Diğer yandan, İşletmelerin yerinde kira veya makinelerin satışı ve binaların bedelsiz tahsisi gibi değişik uygulamalara; teknolojilerinin eskiliği, tekstil sektöründe giderek artan rekabet koşulları ve kotaların kalkacağı 2005 sonrasına yönelik belirsizlikler nedeniyle yerli ve yabancı sanayiciler itibar etmemişlerdir.

6,7) Çukobirliğin İplik, Dokuma ve Boya-Basma Fabrikalarında çalışırken, işletmelerin Temmuz 2003 ayında kapatılması nedeniyle iş akitleri feshedilen işçilerin tüm parasal hakları kendilerine ödenerek mağduriyetleri önlenmiştir. Bu amaçla, yeniden yapılandırma programı çerçevesinde Birliğe yaklaşık 47 trilyon TL aktarılmıştır.

Öte yandan, görevine son verilen personel, kamu personeli niteliğini taşımamakta ve tamamen özerk bir şekilde faaliyet gösteren Çukobirlik tarafından İş Kanunu hükümlerine göre istihdam edilmiştir. Durumları diğer özel sektör kuruluşlarındaki personelle paralellik arz eden Çukobirliğin çıkardığı personel hakkında özel bir düzenleme bulunmamaktadır.

8) Birliklerin tabi olduğu 4572 Sayılı Kanuna göre, genel müdürün görevlendirilmesi ve görevden alınması yönetim kurullarınca hazırlanıp genel kurullarca kabul edilen yönetmeliğe göre yapılmaktadır. Çukobirlikte bu yetki, söz konusu yönetmelik ve anasözleşmeyle, Yönetim Kuruluna verilmiştir.

Birlikten alınan bilgilerden, Genel Müdür Hüseyin TUTAR'ın görevine, Birlik Yönetim Kurulu'yla yaşanan yönetim anlayışı ve yaklaşımındaki farklılıklar nedeniyle son verildiği anlaşılmaktadır.

Diğer yandan, Birliğin Dokuma Fabrikası makinelerinin satışıyla ilgili iddia konuları Bakanlığımız denetim elemanlarınca incelenmektedir.